

ПОСТНОВОРІЧНИЙ РЕЦИДИВ ПЕСИМІЗМУ

Прес-реліз Результати дослідження споживчих настроїв в Україні, спільного проекту компанії GfK Ukraine і Міжнародного центру перспективних досліджень

22 лютого 2011 року
www.icps.com.ua, www.gfk.ua

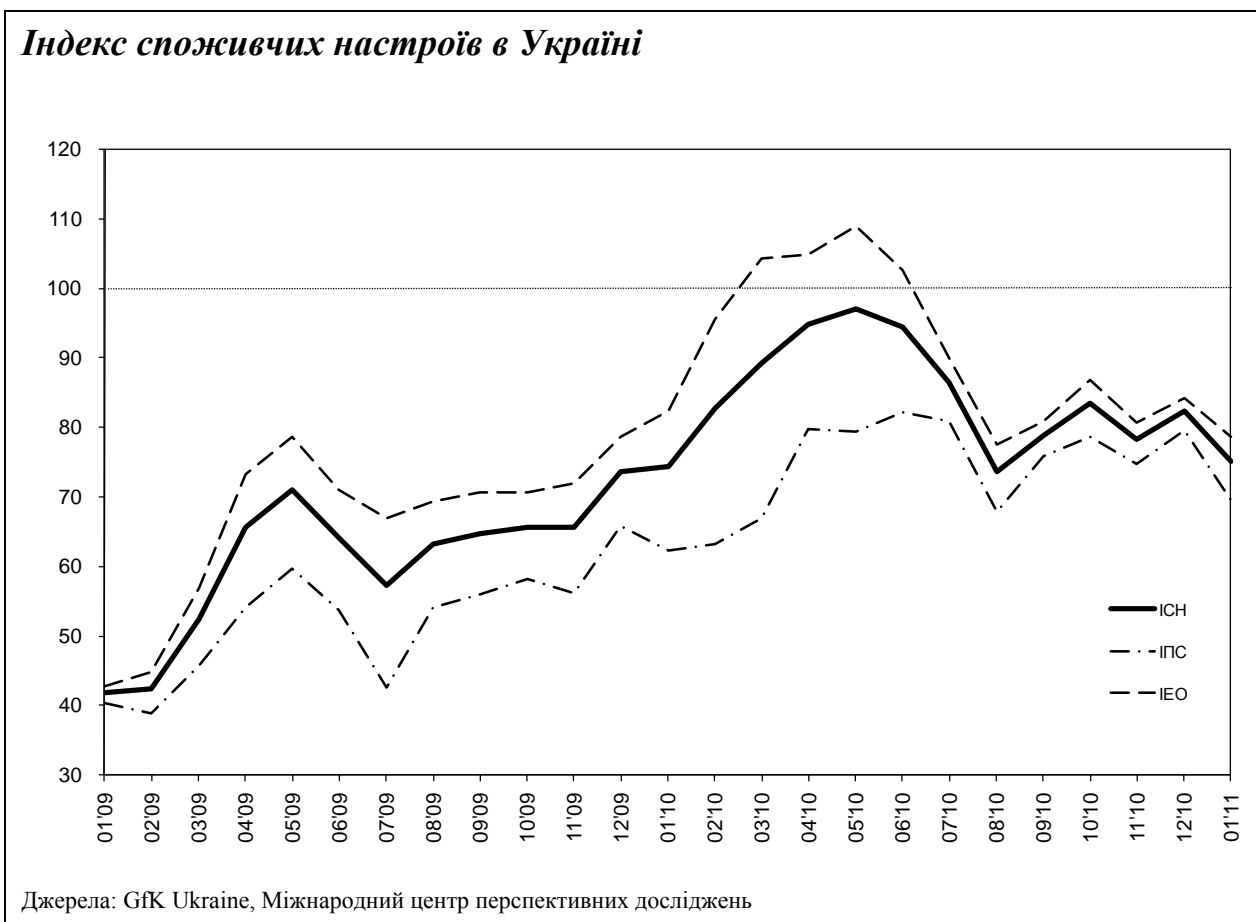
Контактна особа: Максим Борода, керівник проекту
тел. (044) 484-4400, e-mail: mboroda@icps.kiev.ua

У січні 2011 року індекс споживчих настроїв (ІСН) упав на 7,3 пункту та становив 75,1. Падіння споживчих настроїв здебільшого було зумовлене погіршенням оцінок поточного становища, що скоротилися на 9,9 пункту до значення 69,6. Утім, в економічних очікуваннях також переважав песимізм, на що вказує падіння відповідного індексу на 5,5 пункту до значення 78,7.

Українці зустріли новий 2011 рік погіршенням усіх складників ІСН. Схильність до споживання скоротилася найбільше – на 10,0 пункту до значення 70,6. Оцінки поточного особисто матеріального становища впали на 9,9 пункту до найнижчого значення у 68,6, а очікування щодо їхньої зміни – на 8,6 пункту до значення 81,0. Довгота короткострокові економічні очікування українців втратили трохи менше – 4,7 пункту до значення 73,4 та 3,1 пункту до значення 81,6 відповідно.

Інфляційні очікування населення України додали у січні 2011 року 3,4 пункту та становили 187,6. Незначне поліпшення спостерігалось лише для очікувань щодо динаміки безробіття, які впали на 1,6 пункту до значення 127,4.

«Основною причиною погіршення споживчих настроїв у січні 2011 року стало збільшення інфляційного тиску та, відповідно, – інфляційних очікувань, зумовлене зростанням цін на переважну більшість груп товарів і послуг повсякденного вжитку, зокрема продукти харчування, пальне, житлово-комунальні послуги. Водночас до несприятливих економічних очікувань населення додалася відчутна для більшості громадян нестача грошей, зумовлена суттєвими витратами у святковий період. Це підтверджується динамікою складників індексу споживчих настроїв, серед яких оцінки поточного становища та схильність до споживання впали найбільше. Подальше зростання цін у лютому 2011 року не дає підстав очікувати на швидке відновлення оптимізму споживачів», – зазначає Максим Борода, заступник директора МЦПД.

Динаміка індексу споживчих настроїв в Україні

Місяць, рік	Індекс споживчих настроїв (ІСН)	Індекс поточного становища (ІПС)	Індекс економічних очікувань (ІЕО)	Індекс інфляційних очікувань (ІО)	Індекс очікувань щодо динаміки безробіття (ІОДБ)
01'11	75,1	69,6	78,7	187,6	127,4
12'10	82,3	79,5	84,2	184,2	129,1
01'10	74,3	62,3	82,3	183,7	127,8

Джерела: GfK Ukraine, Міжнародний центр перспективних досліджень

Для передплати на повну версію звіту «Споживчі настрої» просимо звертатися до Міжнародного центру перспективних досліджень.

Тел. (044) 484-4410

E-mail: marketing@icps.kiev.ua

Web: <http://www.icps.com.ua/>

Довідкова інформація

З січня 2009 року дослідження споживчих настроїв проводиться щомісяця.

Індекс споживчих настроїв в Україні визначають на підставі вибіркового обстеження домашніх господарств країни. Під час дослідження опитують 1 000 осіб віком від 15 до 59 років. Населення віком 15–59 років, яке становить 61,3% усього населення України, вважають найактивнішою частиною споживачів. Вибірка репрезентативна за статтю та віком, враховує міське та сільське населення й величину населеного пункту. Статистичне відхилення не перевищує 3,2%.

Для визначення ІСН респондентам задають такі запитання:

1. Як змінилося матеріальне становище вашої сім'ї за останні шість місяців?
2. Як, на вашу думку, зміниться матеріальне становище вашої сім'ї впродовж наступних шести місяців?
3. Говорячи про економічну ситуацію в країні загалом, ви вважаєте, що наступні дванадцять місяців будуть для економіки країни сприятливим чи несприятливим часом?
4. Як ви охарактеризували б наступні п'ять років – як сприятливий чи несприятливий час для економіки країни?
5. Як ви гадаєте, тепер загалом сприятливий чи несприятливий час робити великі покупки для дому?

За кожним із цих запитань визначають відповідний індекс:

- індекс поточного особистого матеріального становища (x1);
- індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3);
- індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4);
- індекс доцільності робити великі покупки (x5).

Значення індексу обчислюють таким способом: від частки позитивних відповідей віднімають частку негативних і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. На підставі цих п'яти індексів визначають три сукупні індекси:

- індекс споживчих настроїв (ІСН) – середнє арифметичне індексів x1–x5;
- індекс поточного становища (ІПС) – середнє арифметичне індексів x1 і x5;
- індекс економічних очікувань (ІЕО) – середнє арифметичне індексів x2, x3, x4.

Значення індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Значення дорівнює 200 в тому разі, якщо всі громадяни позитивно оцінюють економічну ситуацію. Індекс дорівнює 100 тоді, коли частки позитивних і негативних оцінок однакові. Значення індексу менше 100 означає, що в суспільстві переважають негативні оцінки.

Для визначення індексу очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ) та індексу інфляційних очікувань (ІО) респондентам задають такі запитання:

1. Як ви вважаєте, упродовж найближчих дванадцяти місяців безробітних (людей, які не мають роботи й шукають її) буде більше, приблизно стільки само чи менше, ніж тепер?
2. Як, на вашу думку, змінюватимуться ціни на основні споживчі товари та послуги впродовж найближчих одного–двох місяців?

Значення ІОДБ та ІО обчислюють таким способом: від частки відповідей, що свідчать про зростання безробіття (інфляції), віднімають частку відповідей, що свідчать про зменшення безробіття (інфляції), і до цієї різниці додають 100, щоб уникнути появи від'ємних величин. Значення цих індексів можуть змінюватися в межах від 0 до 200. Наприклад, значення індексу дорівнює 200, якщо всі громадяни передбачають зростання безробіття (інфляції).

GfK Ukraine – українська дослідницька компанія, яка пропонує повний перелік послуг з опитувань і досліджень ринків в Україні, Молдові та Білорусі. GfK Ukraine входить до міжнародної дослідницької мережі GfK Group – четвертої за розмірами дослідницької групи у світі. GfK Group об'єднує 115 компаній у більше ніж 100 країнах світу.

Міжнародний центр перспективних досліджень – незалежна неприбуткова дослідницька організація, головна мета якої – інтелектуальне забезпечення процесу ухвалення політичних рішень в Україні.